

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В.Н.КАРАЗІНА

Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

**КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

**з дисципліни**

**«РЕКРЕАЦІЙНІ КОМПЛЕКСИ СВІТУ»**

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

спеціальність 242 «Туризм»

освітня програма «Туризм»

спеціалізація \_\_\_\_\_

вид дисципліни за вибором

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Укладач: ст. викл. Волкова І.І.

## 1. Навчальний контент

### *Тема 1. Теоретичні основи формування рекреаційних комплексів.*

Визначення поняття рекреаційний комплекс. Етапи та стадії формування територіальних рекреаційних комплексів. Типи рекреаційних комплексів та їх класифікації. Рекреаційні потреби як основа територіальної організації рекреаційної діяльності. Їх види (суспільні, групові та індивідуальні) та взаємодія. Фактори формування рекреаційних потреб. Рекреаційний попит як основний фактор формування рекреаційних комплексів. Роль ціни як фактора, що реалізує попит на рекреаційні послуги. Взаємозв'язок рекреаційних потреб і географічних особливостей території. Рекреаційно-ресурсний потенціал - основа формування рекреаційних комплексів. Атрактивність.

### *Тема 2. Рекреаційне районування світу й України*

Сутність рекреаційного районування. Мета та його завдання. Фактори і умови формування рекреаційних районів. Характерні головні ознаки рекреаційного району. Одиниці сучасного рекреаційного районування. Поняття про рекреаційні регіони, райони, підрайони, зони, центри, їхній розмір та значущість. Характеристика існуючого рекреаційного районування світу, регіонів, країн. Приклади рекреаційного районування України. Сучасний стан і проблеми розвитку основних рекреаційних регіонів світу: приморських, гірських, річкових, озерних, еколого-туристичних тощо.

### *Тема 3. Європа - провідний рекреаційний регіон світу*

Фактори розвитку рекреаційного господарства в регіоні. Оцінка комплексу рекреаційних ресурсів. Особливості та етапи розвитку рекреаційного обслуговування, його сучасний стан. Групи країн Європи за характером і рівнем рекреаційного розвитку. Найбільші національні рекреаційні системи: високорозвинених урбанізованих країн Європи. Характеристика

Північноєвропейського, Альпійського, Середземноморського, Причорноморського рекреаційних регіонів. Основні їх курорти та туристичні центри.

#### *Тема 4. Специфіка формування і розвитку рекреаційних комплексів і центрів туризму в Азії*

Місце і значення регіону в розвитку рекреації і туризму світу. Нерівномірність рекреаційного розвитку країн Азії. Рекреаційно-ресурсний потенціал і соціально-економічні фактори розвитку рекреаційних комплексів. Особливості формування, спеціалізація і розвиток рекреаційних комплексів Азії: Південно-Західного, Південно-Східного, Центрального, Південноазіатського регіонів. Характеристика рекреаційного комплексу окремих країн ( Китаю, Індії, Індонезії, Японії тощо).

#### *Тема 5. Розвиток рекреаційних комплексів американського континенту*

Склад регіону та його місце у світі за основними рекреаційно-туристичними показниками. Умови формування і розвитку рекреаційної індустрії, її територіальна диференціація, проблеми ресурсозбереження. Досвід США в організації національних парків. Туристські стежини як форма рекреаційного використання території. Значення внутрішнього туризму в розвитку рекреаційних комплексів Північної Америки. Характеристика основних рекреаційних регіонів США і Канади. Основні принципи управління та розвитку галузі «дозвілля» в США. Своєрідність рекреаційного потенціалу і його значення в економіці країн Латинської Америки. Проблеми рекреаційного освоєння Карибського регіону. Рекреація і туризм Центральноамериканського регіону. Можливості розвитку рекреаційних комплексів країн Південної Америки. Специфіка розвитку рекреаційної діяльності окремих країн (Бразилії, Мексики, Куби, Аргентини тощо).

## *Тема 6. Рекреаційні комплекси країн Африки*

Особливості розвитку рекреаційного господарства в країнах Африки на сучасному етапі. Рекреаційні ресурси та соціально-економічні фактори формування та розвитку туристично-рекреаційних комплексів країн Африки. Функціональні типи домінуючих рекреаційних комплексів та їхня характеристика. Територіальна структура рекреаційно-туристичної індустрії. Аналіз розвитку рекреаційних регіонів (Північного, Східного, Західного, Південного й Острівного). Економічні проблеми рекреаційного природокористування.

## *Тема 7. Рекреаційні комплекси Австралії та Океанії*

Умови і фактори формування рекреаційних комплексів. Аналіз ресурсно-рекреаційного потенціалу. Види та рівень розвитку рекреаційно-туристського обслуговування в Австралії. Регіональна структура приїжджаючих рекреантів і туристів. Основні рекреаційні райони та центри Австралії. Спеціалізація рекреаційних комплексів Океанії.

## *Тема 8. Формування та регіональні проблеми розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України*

Характеристика рівня розвитку рекреаційної галузі, її функціональна структура та територіальна організація. Значення розвитку рекреації та туризму для підвищення рівня економічного розвитку регіонів України. Основні рекреаційні системи України, регіони та комплекси: Карпатський, Азово-Чорноморський регіон, Придніпровський, Поділля та Полісся, Слобожанський. Характеристика їх курортів та туристських центрів, перспективи подальшого розвитку.

## Рекомендована література

### Основна література

1. Про курорти: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 2000. - № 50.
2. Про туризм: Закон України // Всеукраїнські відомості. - 1995. - 21 листоп.
3. Александрова А.Ю. Международный туризм./ А.Ю. Александрова - М. : Аспект Пресе, 2002. – 470 с.
4. Балабанов И.Т., Балабанов А.И. Экономика туризма./ И.Т. Балабанов, А.И. Балабанов - М.: Финансы и статистика, 2003. – 176 с.
5. Бейдик О.О. Рекреаційні ресурси України: Навчальний посібник./ О.О. Бейдик – 2-ге видання перероб. та допов. – К.: Альтерпрес, 2010. – 404 с.
6. Биржаков М.Б. Введение в туризм./ М.Б. Биржаков - СПб. : Герда, 2000. – 192 с.
7. Бовсуновская А.Я. География туризма : учеб. пособ./ А.Я. Бовсуновская - Донецк, ДИТБ, 2002. – 410 с.
8. Воскресенский В.Ю. Международный туризм: Международный туризм основы туристического страноведения./ В.Ю. Воскресенский - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2006. – 255 с.
9. Воскресенский В.Ю. Основы социально-экономической и рекреационной географии мира./ В.Ю. Воскресенский - М. : МГУ, 2004. – 128 с.
10. Квартальнов В.А. Туризм : учебник./ В.А. Квартальнов - М.: Финансы и статистика, 2000. – 320 с.
11. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). / О.О. Любіцева - К.: Альтерпрес, 2002. – 436 с.
12. Менеджмент туризма. Туризм как вид деятельности : учебник. - М. : Финансы и статистика, 2001. – 300 с.
13. Методичні рекомендації до самостійної роботи з дисципліни «Рекреаційні комплекси світу» / Укл. Н.П. Ващенко. - К.: КНТЕУ, 2004. – 52 с.
14. Николаенко Д.В. Рекреационная география. / Д.В. Николаенко - М. : Владос, 2001. – 288 с.

15. Рекреаційні комплекси світу: опор. конспект лекцій / авт.: Г.В. Артамонова, Н.П. Ващенко; каф. Міжнар. Еконорміки. – Київ: КНТЕУ, 2012. – 215 с.
16. Романов А.А., Саакянц Р.Г. География туризма. / А.А.Романов, Р.Г. Саакянц - М.: Совет. спорт, 2002. – 264 с.
17. Рутинський М.Й. Географія туризму України : навч.-метод. посіб. - 2-ге вид., перероб. і доп. / М.Й. Рутинський - К. : Центр навч. літ-ри, 2004. – 264 с.
18. Страны и регионы мира : стат. справ. Всемир. банка. / - М. : Весь мир, 2004. – 240 с.
19. Федорченко В.К., Дворова Т.А. Історія туризму в Україні. / В.К.Федорченко, Т.А.Дворова - К. : Вища школа, 2002. – 195 с.
20. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія : підруч. для студ. еколог, спеціал.вищ. навч. закладів. / Н.В. Фоменко - І.-Ф. : ІМЕ, 2001. – 312 с.

### Допоміжна література

1. Бочелюк В.Й., Бочелюк В.В. Дозвіллезнавство : навч. посіб. / В.Й. Бочелюк, В.В. Бочелюк - К.: Центр нав. літ-ри, 2006. – 208 с.
2. Дмитрук О.Ю. Екологічний туризм: Сучасні концепції менеджменту і маркетингу : навч. посіб. - 2-ге вид., перероб. і доп. / О.Ю. Дмитрук - К. : Альтерпрес , 2004. – 192 с.
3. Егоренков Л.И. Экология туризма и сервиса: учеб. пособие. / Л.И. Егоренков - М. : Финансы и статистика, 2003. – 205 с.
4. Здоров А.Б. Экономика туризма : учебник. / А.Б. Здоров - М.: Финансы и статистика, 2004. – 272 с.
5. Любіцева О, Сташук К. Розвиток екологічного туризму в Україні // Економічна та соціальна географія : наук. зб. / О. Любіцева, К.Сташук - К., 2002. - Вип. 53. - С. 189-196.
6. Петранівський В.Л., Рутинський М.Й. Туристичне краєзнавст-во : навч. посіб. / за ред. Ф.Д. Заставного. - К. : Знання, 2006. – 575 с.

7. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні: зб. норм. - прав, актів/ Київ, ун-т туризму, економіки і права. - К. : Юрінком Інтер, 2002. – 640 с.
8. Рутинський І.Й., Зінко Ю.В. Сільський туризм : навч. посіб. / І.Й. Рутинський, Ю.В. Зінко - К. : Знання, 2006. – 271 с.
9. Сергеева Т.К. Экологический туризм : учебник. / Т.К. Сергеева - М. : Финансы и статистика, 2004. – 208 с.
10. Христов Т.Т. Религиозный туризм. / Т.Т. Христов - М. : Асадетіа, 2003. – 288 с.
11. Яковлев Г.А. Экономика и статистика туризма. / Г.А. Яковлев - М., 2004. – 376 с.

**Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення**

1. Голубнича С.М. Рекреаційні комплекси світу: курс лекцій. / укл. С.М Голубнича. – Донецьк,. 2012. – 74 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://studfiles.net/preview/5437283/page:10/>
2. Масляк П.О. Рекреаційна географія: навчальний посібник. / П.О. Масляк - К.: Знання, 2008.-343 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://tourlib.net/books\\_ukr/maslyak-rekr10-1.htm](https://tourlib.net/books_ukr/maslyak-rekr10-1.htm)
3. Покоłodна М. М. Рекреаційна географія: навч. посібник / М. М. Покоłodна; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2012. – 275 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://4exam.info/book\\_245\\_glava\\_24\\_5.3.\\_Rekreacijni\\_regioni...](https://4exam.info/book_245_glava_24_5.3._Rekreacijni_regioni...)
4. Савранчук Л.А., Явкін В.Г. Рекреаційна географія: письмові консультації. / укл. Л.А. Савранчук, В.Г. Явкін – Чернівці: ЧНУ, 2012. – 110 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://tourlib.net/books\\_ukr/savranchuk.htm](https://tourlib.net/books_ukr/savranchuk.htm)
5. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу: навчальний посібник. / І.В. Смаль - Ніжин, 2010. – 343с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://tourlib.net/books\\_ukr/smal.htm](https://tourlib.net/books_ukr/smal.htm)

## 2. Плани практичних(семінарських) занять, завдання самостійної роботи:

### Теми семінарських (практичних) занять

| №<br>з/п | Назва теми                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Кількість<br>годин |
|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| 1        | <p>Теоретичні основи формування рекреаційних комплексів та їх типи</p> <p>Визначення поняття рекреаційний комплекс. Етапи та стадії формування територіальних рекреаційних комплексів. Типи рекреаційних комплексів та їх класифікації. Рекреаційні потреби як основа територіальної організації рекреаційної діяльності. Їх види (суспільні, групові та індивідуальні) та взаємодія. Фактори формування рекреаційних потреб. Рекреаційний попит як основний фактор формування рекреаційних комплексів. Роль ціни як фактора, що реалізує попит на рекреаційні послуги. Взаємозв'язок рекреаційних потреб і географічних особливостей території. Рекреаційно-ресурсний потенціал - основа формування рекреаційних комплексів. Атрактивність.</p> | 2                  |
| 2        | <p>Рекреаційне районування світу й України</p> <p>Сутність рекреаційного районування. Мета та його завдання. Фактори і умови формування рекреаційних районів. Характерні головні ознаки рекреаційного району. Одиниці сучасного рекреаційного районування. Поняття про рекреаційні регіони, райони, підрайони, зони, центри, їхній розмір та значущість. Характеристика існуючого рекреаційного районування світу, регіонів, країн. Приклади рекреаційного районування України. Сучасний стан і проблеми розвитку основних рекреаційних регіонів світу: приморських, гірських, річкових, озерних, еколого-туристичних тощо.</p>                                                                                                                  | 2                  |
| 3        | <p>Європа - провідний рекреаційний регіон світу</p> <p>Фактори розвитку рекреаційного господарства в регіоні. Оцінка комплексу рекреаційних ресурсів. Особливості та етапи розвитку рекреаційного обслуговування, його сучасний стан. Групи країн Європи за характером і рівнем рекреаційного розвитку. Найбільші національні рекреаційні системи: високорозвинених урбанізованих країн Європи. Характеристика Північноєвропейського, Альпійського, Середземноморського, Причорноморського рекреаційних регіонів. Основні їх курорти та туристичні центри.</p>                                                                                                                                                                                   | 10                 |
| 4        | <p>Специфіка формування і розвитку рекреаційних комплексів і центрів туризму в Азії</p> <p>Місце і значення регіону в розвитку рекреації і туризму світу. Нерівномірність рекреаційного розвитку країн Азії. Рекреаційно-ресурсний потенціал і соціально-економічні фактори розвитку рекреаційних комплексів. Особливості формування, спеціалізація і розвиток рекреаційних комплексів Азії: Південно-Західного, Південно-</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 6                  |

|   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |    |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|   | Східного, Центрального, Південноазійського регіонів. Характеристика рекреаційного комплексу окремих країн ( Китаю, Індії, Індонезії, Японії тощо).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |    |
| 5 | <p>Розвиток рекреаційних комплексів американського континенту</p> <p>Склад регіону та його місце у світі за основними рекреаційно-туристичними показниками. Умови формування і розвитку рекреаційної індустрії, її територіальна диференціація, проблеми ресурсозбереження. Досвід США в організації національних парків. Туристські стежини як форма рекреаційного використання території. Значення внутрішнього туризму в розвитку рекреаційних комплексів Північної Америки. Характеристика основних рекреаційних регіонів США і Канади. Основні принципи управління та розвитку галузі «дозвілля» в США. Своєрідність рекреаційного потенціалу і його значення в економіці країн Латинської Америки. Проблеми рекреаційного освоєння Карибського регіону. Рекреація і туризм Центральноамериканського регіону. Можливості розвитку рекреаційних комплексів країн Південної Америки. Специфіка розвитку рекреаційної діяльності окремих країн (Бразилії, Мексики, Куби, Аргентини тощо).</p> | 4  |
| 6 | <p>Рекреаційні комплекси країн Африки</p> <p>Особливості розвитку рекреаційного господарства в країнах Африки на сучасному етапі. Рекреаційні ресурси та соціально-економічні фактори формування та розвитку туристично-рекреаційних комплексів країн Африки. Функціональні типи домінуючих рекреаційних комплексів та їхня характеристика. Територіальна структура рекреаційно-туристичної індустрії. Аналіз розвитку рекреаційних регіонів (Північного, Східного, Західного, Південного й Острівного). Економічні проблеми рекреаційного природокористування.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 2  |
| 7 | <p>Рекреаційні комплекси Австралії та Океанії</p> <p>Умови і фактори формування рекреаційних комплексів. Аналіз ресурсно-рекреаційного потенціалу. Види та рівень розвитку рекреаційно-туристського обслуговування в Австралії. Регіональна структура приїжджаючих рекреантів і туристів. Основні рекреаційні райони та центри Австралії. Спеціалізація рекреаційних комплексів Океанії.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 2  |
| 8 | <p>Формування та регіональні проблеми розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України</p> <p>Характеристика рівня розвитку рекреаційної галузі, її функціональна структура та територіальна організація. Значення розвитку рекреації та туризму для підвищення рівня економічного розвитку регіонів України. Основні рекреаційні системи України, регіони та комплекси: Карпатський, Азово-Чорноморський регіон, Придніпровський, Поділля та Полісся, Слобожанський. Характеристика їх курортів та туристських центрів, перспективи подальшого розвитку.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 2  |
|   | Разом                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 30 |

### Завдання для самостійної роботи

| №<br>з/п | Назва теми                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Кількість<br>годин |
|----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| 1        | <p style="text-align: center;">Теоретичні основи формування рекреаційних комплексів та їх типи</p> <p>Визначення поняття рекреаційний комплекс. Етапи та стадії формування територіальних рекреаційних комплексів. Типи рекреаційних комплексів та їх класифікації. Рекреаційні потреби як основа територіальної організації рекреаційної діяльності. Їх види (суспільні, групові та індивідуальні) та взаємодія. Фактори формування рекреаційних потреб. Рекреаційний попит як основний фактор формування рекреаційних комплексів. Роль ціни як фактора, що реалізує попит на рекреаційні послуги. Взаємозв'язок рекреаційних потреб і географічних особливостей території. Рекреаційно-ресурсний потенціал - основа формування рекреаційних комплексів. Атрактивність.</p> | 2                  |
| 2        | <p style="text-align: center;">Рекреаційне районування світу й України</p> <p>Сутність рекреаційного районування. Мета та його завдання. Фактори і умови формування рекреаційних районів. Характерні головні ознаки рекреаційного району. Одиниці сучасного рекреаційного районування. Поняття про рекреаційні регіони, райони, підрайони, зони, центри, їхній розмір та значущість. Характеристика існуючого рекреаційного районування світу, регіонів, країн. Приклади рекреаційного районування України. Сучасний стан і проблеми розвитку основних рекреаційних регіонів світу: приморських, гірських, річкових, озерних, еколого-туристичних тощо.</p>                                                                                                                  | 2                  |
| 3        | <p style="text-align: center;">Європа - провідний рекреаційний регіон світу</p> <p>Фактори розвитку рекреаційного господарства в регіоні. Оцінка комплексу рекреаційних ресурсів. Особливості та етапи розвитку рекреаційного обслуговування, його сучасний стан. Групи країн Європи за характером і рівнем рекреаційного розвитку. Найбільші національні рекреаційні системи: високорозвинених урбанізованих країн Європи. Характеристика Північноєвропейського, Альпійського, Середземноморського, Причорноморського рекреаційних регіонів. Основні їх курорти та туристичні центри.</p>                                                                                                                                                                                   | 10                 |
| 4        | <p style="text-align: center;">Специфіка формування і розвитку рекреаційних комплексів і центрів туризму в Азії</p> <p>Місце і значення регіону в розвитку рекреації і туризму світу. Нерівномірність рекреаційного розвитку країн Азії. Рекреаційно-ресурсний потенціал і соціально-економічні фактори розвитку рекреаційних комплексів. Особливості формування, спеціалізація і розвиток рекреаційних комплексів Азії: Південно-Західного, Південно-Східного, Центрального, Південноазійського регіонів. Характеристика рекреаційного комплексу окремих країн ( Китаю, Індії, Індонезії, Японії тощо).</p>                                                                                                                                                                 | 6                  |

|   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |    |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 5 | <p>Розвиток рекреаційних комплексів американського континенту</p> <p>Склад регіону та його місце у світі за основними рекреаційно-туристичними показниками. Умови формування і розвитку рекреаційної індустрії, її територіальна диференціація, проблеми ресурсозбереження. Досвід США в організації національних парків. Туристські стежини як форма рекреаційного використання території. Значення внутрішнього туризму в розвитку рекреаційних комплексів Північної Америки. Характеристика основних рекреаційних регіонів США і Канади. Основні принципи управління та розвитку галузі «дозвілля» в США. Своєрідність рекреаційного потенціалу і його значення в економіці країн Латинської Америки. Проблеми рекреаційного освоєння Карибського регіону. Рекреація і туризм Центральноамериканського регіону. Можливості розвитку рекреаційних комплексів країн Південної Америки. Специфіка розвитку рекреаційної діяльності окремих країн (Бразилії, Мексики, Куби, Аргентини тощо).</p> | 4  |
| 6 | <p>Рекреаційні комплекси країн Африки</p> <p>Особливості розвитку рекреаційного господарства в країнах Африки на сучасному етапі. Рекреаційні ресурси та соціально-економічні фактори формування та розвитку туристично-рекреаційних комплексів країн Африки. Функціональні типи домінуючих рекреаційних комплексів та їхня характеристика. Територіальна структура рекреаційно-туристичної індустрії. Аналіз розвитку рекреаційних регіонів (Північного, Східного, Західного, Південного й Острівного). Економічні проблеми рекреаційного природокористування.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 2  |
| 7 | <p>Рекреаційні комплекси Австралії та Океанії</p> <p>Умови і фактори формування рекреаційних комплексів. Аналіз ресурсно-рекреаційного потенціалу. Види та рівень розвитку рекреаційно-туристського обслуговування в Австралії. Регіональна структура приїжджаючих рекреантів і туристів. Основні рекреаційні райони та центри Австралії. Специалізація рекреаційних комплексів Океанії.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 2  |
| 8 | <p>Формування та регіональні проблеми розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України</p> <p>Характеристика рівня розвитку рекреаційної галузі, її функціональна структура та територіальна організація. Значення розвитку рекреації та туризму для підвищення рівня економічного розвитку регіонів України. Основні рекреаційні системи України, регіони та комплекси: Карпатський, Азово-Чорноморський регіон, Придніпровський, Поділля та Полісся, Слобожанський. Характеристика їх курортів та туристських центрів, перспективи подальшого розвитку.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 2  |
|   | Разом                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 30 |

## 6. Індивідуальні завдання

Контрольна робота, передбачена робочим планом, на тему «Рекреаційні комплекси країни (на вибір)». Об'єм роботи 15-20 стор.

### *Структура роботи*

Вступ – вказати актуальність вибрано теми, об'єкт, предмет дослідження, мету та задачі, структуру роботи.

1 розділ – Характеристика рекреаційних комплексів. Визначити рекреаційні комплекси країни. Дати характеристику комплексів, вказати їх територіальну організацію, туристичні ресурси, видову структуру та основні туристичні центри.

2 – аналіз туристичної інфраструктури та розвиток туристичної діяльності. Провести аналіз туристичної інфраструктури, туристичних потоків та доходів країни.

Висновки, список використаної літератури, додатки.

3. Питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів вищої освіти, для контрольних робіт передбачених навчальним планом:

### *Завдання 1.*

*Умови виконання. Знайдіть правильну відповідь.*

1. *Основною спеціалізацією Середземноморського рекреаційного регіону є такі види туризму:*
  - а) лікувальний; б) купально-пляжний; в) гірсько-лижний; г) культурно-пізнавальний.
2. *Основною спеціалізацією Альпійського рекреаційного регіону є такі види туризму:*
  - а) лікувальний; б) купально-пляжний; в) гірськолижний; г) культурно-пізнавальний.
3. *Основною спеціалізацією Північноєвропейського рекреаційного регіону є такі види туризму:*

- а) лікувальний; б) купально-пляжний; в) гірськолижний; г) культурно-пізнавальний.
4. *Основною спеціалізацією Причорноморського рекреаційного регіону є такі види туризму:*
- а) лікувальний; б) купально-пляжний; в) гірськолижний; г) культурно-пізнавальний.
5. *Основною спеціалізацією Північноамериканського рекреаційного регіону є такі види туризму:*
- а) лікувальний; б) купально-пляжний; в) гірськолижний; г) культурно-пізнавальний.
6. *Основною спеціалізацією Карибського рекреаційного регіону є такі види туризму:*
- а) лікувальний; б) купально-пляжний; в) гірськолижний; г) культурно-пізнавальний.
7. *Основною спеціалізацією Південноамериканського рекреаційного регіону є такі види туризму:*
- а) лікувальний; б) купально-пляжний; в) гірськолижний; г) культурно-пізнавальний.
9. *Основною спеціалізацією Південно-Західного, Південно-Східного та Південного рекреаційного регіонів Азії є такі види туризму:*
- а) лікувальний; б) купально-пляжний; в) гірськолижний; г) культурно-пізнавальний.
10. *Основною спеціалізацією рекреаційного Північно-Східного регіону Азії та Австралії є такі види туризму:*
- а) лікувальний; б) купально-пляжний; в) гірськолижний; г) культурно-пізнавальний.
11. *Основною спеціалізацією Кримського та Азово-Чорноморського рекреаційного регіонів є такі види туризму:*
- а) лікувальний; б) купально-пляжний; в) гірськолижний; г) культурно-пізнавальний.

12. *Основною спеціалізацією Карпатського рекреаційного регіону є такі види туризму:*  
а) лікувальний; б) купально-пляжний; в) гірськолижний; г) культурно-пізнавальний.
13. *Основною спеціалізацією Подільського та Поліського рекреаційних регіонів є такі види туризму:*  
а) лікувальний; б) купально-пляжний; в) гірськолижний; г) культурно-пізнавальний.
14. *Основною спеціалізацією Столичного та Придніпровського рекреаційних регіонів є такі види туризму:*  
а) лікувальний; б) купально-пляжний; в) гірськолижний; г) культурно-пізнавальний.
15. *Основною спеціалізацією Слобожанського та Донецького рекреаційних регіонів є такі види туризму:*  
а) лікувальний; б) купально-пляжний; в) гірськолижний; г) культурно-пізнавальний.

## *Завдання 2.*

*Умови виконання: Назвіть країни за розвитком туризму:*

- |                                 |                                  |
|---------------------------------|----------------------------------|
| 1. Лікувально-оздоровчий туризм | 2. Купально-пляжний туризм       |
| А. Данія                        | А. Норвегія                      |
| Б. Нідерланди                   | Б. Албанія                       |
| В. Канада                       | В. Пакистан                      |
| Г. Угорщина                     | Г. Нова Зеландія                 |
| Д. Бразилія                     | Д. Японія                        |
| 3. Гірськолижний туризм         | 4. Культурно-пізнавальний туризм |
| А. Грузія                       | А. Монголія                      |
| Б. Мексика                      | Б. Молдова                       |

В. Непал

В. Афганістан

Г. Іран

Г. Португалія

Д. Бельгія

Д. Боснія та Герцеговина

5. Діловий туризм

6. Релігійний туризм

А. Румунія

А. Швеція

Б. Австрія

Б. Італія

В. Македонія

В. Австралія

Г. Еквадор

Г. Німеччина

Д. Єгипет

Д. Естонія

1. Екологічний туризм

8. Круїзний туризм

А. Беліз

А. Аргентина

Б. Мальта

Б. Норвегія

В. Судан

В. Ангола

Г. Саудівська Аравія

Г. Таїланд

Д. Нігер

Д. Чилі

Завдання № 3.

Умови виконання: Визначте в яких країнах розвиваються наступні види туризму та укажіть головні центри

| №  | Адміністративні одиниці | Види туризму |                  |                        |               |         |            |          |             |
|----|-------------------------|--------------|------------------|------------------------|---------------|---------|------------|----------|-------------|
|    |                         | Лікувальний  | Купально пляжний | Культурно-пізнавальний | Гірськолижний | Діловий | Релігійний | Круїзний | Екологічний |
| 1. | Україна                 |              |                  |                        |               |         |            |          |             |
| 2. | Німеччина               |              |                  |                        |               |         |            |          |             |
| 3. | Франція                 |              |                  |                        |               |         |            |          |             |
| 4. | Турція                  |              |                  |                        |               |         |            |          |             |
| 5. | Китай                   |              |                  |                        |               |         |            |          |             |

#### Завдання № 4.

Умови виконання: Визначте чи вірно приведені нижче твердження провідних країн за туристичними потоками та доходами.

| Туристичні потоки |     |    | Доходи від туризму |     |    |
|-------------------|-----|----|--------------------|-----|----|
| Іспанія           | ТАК | НІ | Іспанія            | ТАК | НІ |
| Туреччина         | ТАК | НІ | Австралія          | ТАК | НІ |
| Таїланд           | ТАК | НІ | Таїланд            | ТАК | НІ |

#### 1. Завдання семестрових екзаменів (письмових залікових робіт):

##### Питання до екзамену

1. Визначення поняття рекреаційний комплекс.
2. Етапи та стадії формування територіальних рекреаційних комплексів.
3. Типи рекреаційних комплексів та їх класифікації.
4. Рекреаційні потреби як основа територіальної організації рекреаційної діяльності, їх види та взаємодія.
5. Рекреаційний попит як основний фактор формування рекреаційних комплексів.
6. Взаємозв'язок рекреаційних потреб і географічних особливостей території.
7. Рекреаційно-ресурсний потенціал - основа формування рекреаційних комплексів. Атрактивність.
8. Сутність рекреаційного районування.
9. Одиниці сучасного рекреаційного районування.
10. Поняття про рекреаційні регіони, райони, підрайони, зони, центри, їхній розмір та значущість.
11. Рекреаційне районування світу, регіонів, країн.
12. Рекреаційне районування України.
13. Характеристика Північноєвропейського рекреаційного регіону.
14. Характеристика Західноєвропейського рекреаційного регіону.
15. Характеристика Північноєвропейського рекреаційного регіону.
16. Характеристика Південноєвропейського рекреаційного регіону.

17. Характеристика Центральноєвропейського рекреаційного регіону.
18. Характеристика Східноєвропейського рекреаційного регіону.
19. Особливості формування, спеціалізація і розвиток рекреаційного комплексу Північно-Східної Азії.
20. Особливості формування, спеціалізація і розвиток рекреаційного комплексу Південно-Східної Азії.
21. Розвиток рекреаційного комплексу Південної Азії.
22. Особливості формування, спеціалізація і розвиток рекреаційного комплексу Австралії та Океанії.
23. Характеристика рекреаційних регіонів Північної Америки.
24. Проблеми рекреаційного освоєння Карибського регіону.
25. Рекреація і туризм Центральноамериканського регіону.
26. Можливості розвитку рекреаційних комплексів країн Південної Америки.
27. Розвиток рекреаційних регіонів Північної Африки.
28. Розвиток рекреаційних регіонів Східної Африки.
29. Розвиток рекреаційних регіонів Західної Африки.
30. Розвиток рекреаційних регіонів Південної Африки.
31. Розвиток рекреаційної діяльності на Близькому Сході.
32. Характеристика рекреаційного комплексу України.
33. Характеристика рекреаційного комплексу України.
34. Характеристика рекреаційного комплексу Карпатського регіону.
35. Характеристика рекреаційного комплексу Азово-Чорноморського регіону.
36. Характеристика рекреаційного комплексу Придніпровського регіону.
37. Характеристика рекреаційного комплексу Подільського регіону.
38. Характеристика рекреаційного комплексу Поліського регіону.
39. Характеристика рекреаційного комплексу Слобожанського регіону.
40. Характеристика рекреаційного комплексу Столичного регіону.

**Приклад екзаменаційного білету:**

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна  
Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу  
Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

Спеціальність: 242 «Туризм»

Семестр 3

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: бакалавр

Навчальна дисципліна : Географія туризму

**ЕКЗАМІНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №1**

1. Рекреація та рекреаційна діяльність. (5 балів)
2. Характеристика рекреаційного комплексу Середземноморського регіону. (15 балів)
3. Характеристика рекреаційного комплексу Франції. (10 балів)
4. Тести. (10 балів)

Затверджено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства  
протокол № 1 від 28 серпня 2020 р.

Зав. кафедрою \_\_\_\_\_ Парфіненко А.Ю. Екзаменатор \_\_\_\_\_ ст. викл. Волкова І.І.

**Приклад тестів:**

1. Центр лікувально-оздоровчого туризму Франції :

А. Яхимов;  
Б. Енген;  
В. Аххен;  
Г. Хевіз;  
Д. Бадгастайн.

2. Центр купально-пляжного туризму Італії:

А. Паламос;

Б. Ріміні;

В. Албена;

Г. Фетхіє;

Д. Албуфейра.